

UNIVERZITA KARLOVA – PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA PEDAGOGIKY

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce	Veronika SVOBODOVÁ
Název práce	Informovanost žáků 2. stupně na vybrané ZŠ o příčinách a důsledcích užívání vybraných návykových látek
Autor posudku	Kateřina Machovcová, Ph.D.

	Kritérium hodnocení	Hodnocení 1 – 10 bodů *)
1.	Formulace cílů (cíle jsou jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce).	6
2.	Prostředky k dosažení cílů (použité metody jsou vhodné vzhledem k cílům a dalším parametrům práce).	5
3.	Postup řešení (postup zpracování odpovídá zvoleným cílům a metodám práce, text je jasně a logicky strukturován).	3
4.	Splnění cílů (cíle práce byly splněny v přiměřeném rozsahu a na úrovni, která odpovídá charakteru práce).	3
5.	Orientace autora v pojednávané problematice (práce odráží znalost relevantních pramenů a literatury).	3
6.	Originalita zpracování (práce vykazuje prvky, které svědčí o tvůrčím zaujetí autora a o jeho samostatném uvažování o řešené problematice).	4
7.	Obsahová náplň (volba obsahových prvků práce je relevantní, jsou postíženy jejich vzájemné vazby a souvislosti a obsah vytváří logický celek).	3
8.	Úroveň jazykového projevu (pravopisná a stylistická úroveň odpovídá nárokům na bakalářskou práci, terminologie je korektní a jednotná).	5
9.	Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel (zdroje v přiměřeném množství jsou vhodně zvoleny a správně citovány a interpretovány; práce má náležitou úpravu a respektuje příslušné normy).	7
10.	Přínos práce (výsledky práce mohou nalézt konkrétní smysluplné uplatnění v teorii či praxi daného oboru).	5

*) 1 bod vyjadřuje nejnižší možnou úroveň splnění daného kritéria, 10 bodů nejvyšší možnou úroveň

Otázky k obhajobě	<p><i>Otázka 1:</i> Trendy zachycené v rámci studie ESPAD 2015, potvrzené navazující validizační studií 2016, poukazují na změnu chování mládeže ve vztahu ke konzumaci návykových látek. Můžete objasnit (na základě této i jiných studií), s čím tato změna souvisí? Propojte s tématem informovanosti, na které je zaměřena vaše práce.</p> <p><i>Otázka 2:</i> Zformulujte konkrétní hypotézy, které jste chtěla svým výzkumem ověřit, doložte zda je vaše studie vyvrátila/potvrdila.</p>
Poznámky	

Práce se zabývá důležitým a aktuálním tématem, oborově je zajímavá s dobrým potenciálem pro propojení do výuky, doplňková didaktická část je v zásadě přehledná a srozumitelná, je zjevná angažovanost autorky vůči tématu a snaha intenzivně jej řešit. Bohužel, celková odborná úroveň zpracování je problematická a to v teoretické i empirické části práce. Níže zformuluji hlavní výhrady k práci a jejich zdůvodnění:

Teoretická část

- text v teoretické části v zásadě odbíhá od tématu práce, resp jejich cílů, soustředí se spíše na encyklopedické znalosti a informace obecně mapující drogovou problematiku, ale ne na hlavní téma realizovaného výzkumu. Konkrétně postrádám například tyto okruhy postavené na odborných zjištěních: odkud a jak žáci informace o návykových látkách zjišťují, jak si v informovanosti stojí čeští žáci v porovnání se zahraničím, jak informovanost (tedy kognitivní složka) souvisí s postoji či chováním (afektivní, behaviorální složka), zda jsou mezi ne/uživateli návykových látek rozdíly v informovanosti, **jaké jsou optimální způsoby zvyšování informovanosti v této oblasti pro danou věkovou skupinu?** Existuje řada výzkumů, které se zabývají například efektivitou preventivních protidrogových programů (viz v českém jazyce: <https://www.adiktologie.cz/file/828/4-kvalita-a-efektivita-v-prevenci-nahled.pdf>, v anglickém jazyce: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0306460302002952>). Pouze důkladně zpracovaná teoretická část, která se opravdu zabývá vlastním zkoumaným tématem, může poskytnout spolehlivá východiska pro realizaci praktické výzkumné části. V daném případě by navíc kvalitně zpracovaná teoretická část poskytla důkladnější oporu pro to, proč a jakým způsobem byla připravená část didaktická (vlastní prezentace ve výuce) a umožnila tak přesvědčivější propojení s vlastním výzkumem .

Výzkumná část:

- ve výzkumné části práce absentuje **zakotvení v metodách výzkumu ve školním prostředí**. Autorka neuvádí žádnou metodologickou publikaci zabývající se výzkumem ve školách, následně není srozumitelné proč volí kvantitativní výzkum prostřednictvím dotazníku, chybí formulace hypotéz, bez nichž nelze prokazatelně odpovědět na výzkumné otázky, autorka neinformuje o metodách analýzy

- výzkumná část obsahuje zbytečné množství základních grafů s popisem, tyto výsledky mohly být součástí přílohy, hlavní část prezentace výsledků se měla soustředit na komparaci zjištění ze tří fází testování (v návaznosti na chybějící hypotézy a jejich ověření). Dále nelze výsledky kvantitativní studie hodnotit de facto kvalitativně („překvapil mě výsledek, počet správných odpovědí se zvýšil/lehce snížil“), je třeba volit vhodné statistické metody a přesná vyjádření.

- nabízí se též otázka proč nedošlo k porovnání odpovědí u dívek a chlapců, když byla tato informace zjišťována

- část nazvaná Diskuse neobsahuje diskusi výsledků (= porovnání zjištění autorky s existujícími výzkumy v dané oblasti, tzn. např. s výzkumy zabývajícími se efektivitou preventivních programů atp.)

- z mého pohledu je promarněnou příležitostí, že autorka do analýzy nezahrnula i kvalitativní data (např. realizované diskuse se studenty)

V práci bohužel nalézám další dílčí problémy. Např. na straně 48 autorka konstatuje, že osobnostní charakteristiky jsou geneticky podmíněné, ale to není možné takto zjednodušeně konstatovat, genetická podmíněnost se například předpokládá u temperamentu (viz citace Miovský a kol., 2015), ale ne u všech složek osobnosti. Etické problémy studie: není zřejmé, zda žáci mohli odmítnout účast ve studii, zda proběhla se souhlasem zákonných zástupců. Gramatika, např. vyplývá od plynout.

Celkové hodnocení	<i>Práce <u>splňuje/nesplňuje</u> podmínky kladené na závěrečné práce v daném oboru.</i>
--------------------------	--

Datum a podpis autora posudku bakalářské práce: